

Fr. Govekar:

Novo življenje.

Rrasen pomladni dan — v solnčni Opatiji. Okna mogočnih vil se leskečejo in blesté v solncu kakor zlato. Beli pesek v parkih ob vilah se sveti, da človeku malone jemlje vid, in se zdi, kakor bi bila pota posuta s samimi belimi zrnici najčistejšega srebra. Nebo je jasno. Gorkí solnčni žarki božajo sveže kvarnersko lice. Kakor čisto oko se blestí v najlepših barvah sinje morje. Po mirni morski gladini brzé čolni, iz njih pa se svetlikajo bela oblačila in rdeči solnčniki. Bolj daleč tam pluje mogočen parobrod proti Reki.

Tik ob morju pri ograji, ki loči lepí park vile »Angela« od skalnatega morskéga obrežja, stoji mehak blazinast stol-naslonjač. Na stolu sedi, skrbno zavita v gorko, s kozuhovíno podloženo jopo, deklica v najlepšem cvetu let. Toda kam je izginil cvet teh mladih líc?

Zlati, kodrastí lasje padajo deklici na čelo. Beli, gladki obraz kljub temu, da je upadel, bled, kljub bolnim, globokim in trudnim očem ter bledim ustnicam priča o angelski lepoti, ki jo razdeva zavratna, neusmiljena morilka. Nekdaj ta deklica obdana od bleska in bogastva, ljubljena, slavljená, oboževana, srečna — nato eno leto naglo hiranje — in danes? Ovenela cvetka, življenje, ki bo vsak hip ugasnilo.

Nepričakovano hitro je prišla nad njo, sredi sladkega veselja, sredi neskajljene sreče, ta nesreča, bolezen, in se vgnezdila v njenih prsih...

Zdravniki so jo tolašili, ji dájali zdravíl, jo pošiljali v kopališča in letovišča v Nico, iz Nice v Meran, iz Merana čez morje v tropične kraje, v Kairo, potem zopet v domovino in odtam na lepo morsko obal ob solnčni Adriji, v Opatijo. A ne več, da ozdravi, temveč, da — kdo bi tajil? — umre pod krasnim sinjim nebom, v mehkem, balzamovem zraku, med šepetom vedno zelenih palm — — —

* * *

In zdaj naenkrat... nekaj nezaslišanega, nerazumljivega! Čudež, ki deklici že ugaslo upanje nanovo poživi, ki ji obeta — novo življenje!

Veliko hrepenenje po solncu, po sreči, po šetanju jo poživi. V zmedení omami si predstavlja krasno, sijajno prihodnost in živo sanja sladke sanje.

Zdi se ji, da je rešena, da je že zdrava. Že vriska samega veselja, novo moč čuti v žilah, vstati hoče, hiteti domov, tja, kjer je ves njen svet, vsa blaženost... Kar govóri iz teh velikih oči, to ni več srepo, mrtvo gledanje, ne, to je čist, jasen pogled, ki odseva iz njeга upanje na novo življenje.

Pred kratkim tako blizu smrti, brez upa rešitve! Že se je vdala v neizprosno usodo v neizmerni bóli, s premagovanjem sicer, s silno brid-

kostjo v srcu — danes pa, komaj je tega nekaj minut, se ji pa smehlja rešitev, gotovo ozdravljenje...

Krčevito stisne nežne, tenke, kakor vosek blede roke in zgrabi z njimi svilen, višnjevo pregrinjalo, ki ga ima na kolenih. S sanjavi pogledom obvisé njene oči na očetu, ki ga vidi v živi domišljiji, kako stoji pri njej in drži v roki časopis z veselo novico o njenem ozdravljenju, ki se je raznesla v enem samem dnevu po širnem svetu, o zdravniku, ki jo je ozdravil... Blede lica bolnice zalije rdečica, njene na pol odprte, blede ustnice se jamejo pregibati, kakor bi koprnele po hladni vodi. Tedaj zajecjljá s tihim, drhtečim glasom:

»Ali je res, oče, ali verjameš?«

»Dà, otrok moj, dà, verjamem. To ni domišljija, to je resnica. Ti ne boš umrla, draga moja Irena! Ne, ne, zaklad moj, živela boš! Kmalu greva na pot, Irena, še danes... In potem še dva dni... in midva sva — doma, doma!«

»Oče...!«

Ničesar drugega ne more izpregovoriti. Veselo, vriskajoče vzdihovanje pretresa njene prsi, in ko ji padajo vroče solze veselja po licu, si pokrije s stresočimi rokami razburjeni, vroči obraz. Nato pa nenadoma zgrabi v živi domišljiji roko očetovo.

»Ali mati že vé?«

»Ne, otrok moj. Saj veš, mati spi. Vso noč je bdela pri tebi in sedaj je tako trudna...«

»Pojdi, papa, prosim te, pa zbudi jo in povej ji vse...! Kako se bo zveselila! Veselila... z menoj!«

Toda on jo noče pustiti same. A ker le milo prosi z jokom in smehom, ji izpolni željo in odide s hitrimi koraki.

Irena ostane na stolu, nežno glavico nasloni na mehko blazino. Nič več ne zadržuje solz. Tresoče se roke položi v naročje in gleda s svetlimi očmi... Kam? Nič ne vidi lepega sinjega neba niti svetlega solnca niti pestre obali ne vedno zelenih palm ne sinjega morja... Vsega tega ne vidijo več njene sanjave oči. Gledajo le eno, vedno le eno čudovito: njeno povrnjeno zdravje, njeno lepo novo življenje!

Vedno burneje pljuskajo in se zaganjajo morski valovi ob obal, drevje se giblje, vrši, šumi. Začela je vleči bora.

Vsega tega šumenja in vršanja ne sliši Irena. Nič tudi ne čuti bolečine v prsih, kjer jo bolj in bolj zbada... Saj je menda to le bolest prevelikega veselja? Takó lahko prijetno ji je pri srci. Zdi se ji, da je čisto zdrava in že hiti naglih korakov po zelenih travnikih med cvetočimi rožami ob toplih solnčnih žarkih. Kar je bilo že pokopano v njenem srcu, čemur se je že odpovedala — vsi lepi spomini na srečno življenje doma ji hipoma očivé: spomini na prijetni dom, na drage znance, na prijateljice, na zabavo, na šumno mestno življenje, na družbo, glasbo, gledališče, srečo, ljubav...

Leži naslonjena na mehko blazino. A spet je srep njen pogled, spet brez življenja. Skoro pojema, ugaša njeno dihanje. Toda v duši je še veselje,

še upanje. Sladka omama prevzema čuvstva, v zmedeni blodnji ji rojé slike v razburjeni duši in se vrsté kakor na odru.

Kaj se ne pelje na kolodvor v Matulje? Iz daleč še vidi Opatijo in višnjevo morje, a ji že izginja izpred oči. Kras, skalovje, železnica ... Sedi v vlaku, ki leti ko ptič in jo pelje domov ... In tam ... mogočno, veliko mesto. Po cestah polno ljudi. Ona se pomeša med nje, med tisočglavo množico. In ondi, kakor na visokem prestolu, stoji mož z lepó brado ... Kakor solnce se svetijo njegove oči ... In z roko se dotakne vsakega, ki gre mimo. Tudi ona stopi predenj, in tudi nje se dotakne, in izbrisano je z njenega čela znamenje smrti. Globoko vzdihne. Že čuti, kako vre v nji in se pretaka nova kri. Že čuti novo življenje, novo srečo, polno nadej. Med smehom in jokom, v rajskem veselju, se prerije skozi gnečo ljudi in tedaj najde med množico svoje drage, svoje domače, znanca, prijateljice ... Vsi ji častitajo, ji stiskajo roke, jo objemajo, poljubljajo, pritiskajo k sebi tako strastno, tako silno, tako tesno!

»Ah, né tako hudo, ne tako hudo — boli — dragi moj! Saj me zadušite, saj mi zdrobite prsi ... Ah, kako tesno v prsih ...!«

Vršé palme, morje pljuska in šumi. Burja pritiska vedno silneje. Nobenega čolna ni več na morju. Kam jih je zanesel veter? V daljavo? V domovino? ...

Hitri koraki se bližajo po pesku v parku. Začuje se govorjenje. Irena bi moral slišati te korake, čuti ta glas? A ne sliši ga. Mirno leži naslonjena na blazino. Na mrzlih ustnicah z bridkim nasmehom ... Tiho, neopaženo je prišlo nad njo — novo življenje.

Prof. Fr. Pengov:

Sreča, vzcvela v snegu.

(Konec.)

Trno so minevali dnevi. Otroci gospe sinice so bili že odrasli, a naš krivokljunče je bil še vedno zaničevan, nepoboljšljiv amec.

Toda polagoma so postajali dnevi v gozdní grapi krajši in krajši. Vetrovi so pihljali hladneje, in ob potóčiču so postajala zelišča zlateničasta. Narod mušic in hroščev se je bil že davno stisnil v svoje zimske šotore, v kolikor ga ni bila vzela starost in druge nadloge. Smreke so šumele močnejše ko prej svojo pesem o bežnosti časa, marsikaki mladi ptičici je pa postajalo tesno pri srcu, ko je to slišala. Dedki in izkušene babice med njimi pa so zrle s skrbipolnim očesom v bodočnost; dobro so namreč vedele, da prihaja zdaj nadnje sedem ali še več tednov hude zime. Mnoge ptice pa so se sploh izselile in šle v daljne, neznane kraje; druge pa so šle osebenkovat v bližino človeških koč. Gospe sinici